

Z V Í Č I N A

Svahové létání je u nás dost opomíjeno, třebaže patří mezi jedno z nejhezčích létání s modely. Časy dosažené na svahu nejsou sice tak velké jako při létání v thermice, ale přesto je létání na svahu velmi zajímavé. Při vyhledávání vhodného terénu postačí nám nezalesněný kopec se stoupaním alespoň 1:4. Mámeli takový svah, potom potřebujeme ještě příznivý vítr a vhodný, směrově stabilní model. Zvíčina je stavěn jako svahový model a při létání se mi osvědčil. Také odpovídá předpisům kategorie A2. Svůj název model získal podle kopce ze kterého jsem s ním létal.

Popis modelu:

K ř í d l o - je provedeno, ostatně jako celý model běžným způsobem. Žebra vyřiznuté z překližky 1 - 1,5, náběžná hrana z lišty 3x4, dále jsou dvě hlavní lišty 4x4 umístěné nad sebou, přičemž horní lišta je zapuštěná 3mm pod okraj žebra. Odtoková hrana je 3x12 a obloučky jsou z bambusu 2,5x2,5mm. Uchycení křídla je na jazyk z 3mm překližky, který vlepíme mezi dvě výstupy bočnice. Výstupy zhotovíme z překližky 3mm. Použitý profil je MVA 165 a svírá úhel $3,5^{\circ}$ s hlavními lištami trupu 3x8mm.

V ý š k o v k a - má náběžnou hranu z lišty 3x5 stejně jako hlavní lišta, odtoková hrana je z lišty 3x8mm. Použitý profil 80% Clark-Y a žebra vyřiznutá z překližky 0,8 v počtu 10ks. Chceme-li použít model pro starty šňůrou, je lépe provést výškovku s příčným V, kdy vzepětí má být asi 4% z rozpětí výškovky.

T r u p - má hlavní lišty 3x8 a zbývající lišty jsou 3x3mm. Lišty 3x8 jsou seřiznuté do klínu, sklížené a ovázané nití. Hlavice je zhotovená z jednoho kusu lípového špalíku, pro lišty vydlabeme zářezy a zhora vrtáme otvor pro zátěž. Spodní část trupu až po přepážku 4 je polepená překližkou 0,6 až 1mm. Trup je obdélníkového průřezu a největší přepážka má rozměr 115x30mm. Jazyk je vlepen do překližkové výstupy v bočnici trupu. Zakončení trupu vzadu je bambusem 2,5x2,5mm. Směrovka je slepená z lišt 3x5, 3x8 a příček 2x3 nahoře zakončená bambusovým obloukem. Celek pečlivě srovnáme do podélné osy a zalepíme do trupu. Před směrovkou přilepíme na trup podložku pod výškovku o rozměrech 2x20x130 z překližky, na kterou je gumou přichycena výškovka, přes bambusové kolíky.

Při stavbě se nesmí žádná část modelu zkrátit, protože tím model ztrácí svoji nejdůležitější vlastnost svahového větroně - směrovou stabilitu. Model je potažen středně silným papírem, 1x lakován Kolodiem a 2x záponovým nitrolakem nebo Celonem. Zatížení se pohybuje mezi 13 - 18g/dm². Je závislé na způsobu provedení a podle zatížení vyhovuje modelu slabší nebo silnější vítr. Zalétávání provedeme běžným způsobem na mírném svahu. Nejlepší klouzavý let docílíme nejen správným vyvážením, ale i správným

seřizemím podélného V, které můžeme případně opravit podle svého modelu podložemím výškovky.

Protože model odpovídá předpisům kategorie A2, zkoušel jsem po nějakém čase létat s ním i starty šňůrou, na soutěžích pořádaných u nás na letišti v Hořicích. Startovací háček jsem umístil 15mm před těžištěm ve spodní části trupu, asi 10mm od podélné osy. Háček je na té straně, které zatáčky chci létat. Při použití bočního háčku je nutné směrovku doplnit malou pohyblivou ploškou a tu vychylíme na tu stranu kde je háček. Originál popis je převzatý z Leteckého modeláře 1954/6, doplnil a skreslil Zdeněk Raška senior.

Zdeněk Raška

Technická data modelu:

Rozpětí	1600mm
Délka	1055mm
Plocha celkem	33,2dm ²
Váha	480g
Zatížení	14,46g/dm ²
Profil křídla	Göttingen MVA 165
Profil výškovky	CLARK-Y 80%
Max. průřez trupu	0,345cm ²
Štíhlost křídla	∧ 9,7
Štíhlost výškovky	∧ 4,9